

Τὸ βραστόν ἢ ψητὸν βόειον κρέας, τὸ πρό-
βειον, τὰ ζυμαρικά τοῦ Yorkshire, ἢ σάκχαρις,
ἢ ἄρτος, ὁ ἄρτος εἰσὶν ἢ συνήθης τροφή, ἅπαντα
δὲ τὰ εἶδη ταῦτα εἰσὶν ἀρίστης ποιότητος.

Ὅτε εἰσῆλθομεν εἰς τὸ ἐστιατόριον, οἱ συν-
δαιτυμόνες ἀμφοτέρων τῶν φύλων παρεκάθητο
εἰς τὴν τράπεζαν. εἰς ἐνὸς μὲν μέρους αἱ κόραι καὶ
αἱ γυναῖκες, εἰς ἑτέρου δὲ οἱ νέοι καὶ οἱ ἄνδρες.
Ἐπιτηρητὴς ἰστάμενος εἰς τὸ ἄκρον ἐκάστης
τραπέζης ἐπιβλέπει τὴν τάξιν. Εἰ καὶ τινες τρώ-
γουσιν ἀπλήστως, οὐδὲν δυσάρεστον τὸ βλέπειν
αὐτοὺς λαμβάνοντας τὴν τροφήν τῶν. Εἰς τοὺς
λαϊμάργους τούτους παραθέτουσι κρέας εἰς λε-
πτότατα κεκομμένον τεμάχια καὶ γεώμηλα πε-
πιεσμένα, ἵνα αἱ συνέπειαι ἀτελοῦς πέψεως ᾧσιν
ὄσῳ τὸ δυνατὸν ἀβλαβέστεραι. Ἡ προσευχὴ ψάλλ-
εται πρὸ τοῦ δείπνου, οἱ δὲ διακτώμενοι λαυ-
βάνουσιν ἐν αὐτῇ μέρος ὁμοθυμαδόν. Καίτοι τὸ
ῥῆμα εἶνε τὸ κοινὸν ποτὸν, οὐχ ἦττον δίδεται
ζῦθος εἰς ὅσους ἤθελε διατάξει τοῦτο ὁ ἱατρός.

Οἱ κάτοικοι τοῦ Earlswood δύνανται νὰ δι-
αίρηθῶσιν εἰς τρεῖς τάξεις, εἰς τοὺς μὴδὲν πλη-
ρώνοντας ἄλλ' ἐκ φιλανθρωπίας εἰσαγομένους,
εἰς τοὺς πληρώνοντας μέρος μόνον τοῦ τιμήμα-
τος εἴτε ὑπ' αὐτῶν εἴτε ὑπὸ οἰκείων τῶν, κατὰ
τὸ ὑπὸ τοῦ γραφείου τοῦ καταστήματος ὀριζό-
μενον ποσόν, καὶ ἐν τέλει εἰς τοὺς ἀνήκοντας εἰς
οἰκογενεῖας ἱκανῶς εὐπόρους καὶ πληρώνοντας ὁ-
λόκληρον τὴν τιμὴν τῆς οἰκοτροφίας. Ἐκ τού-
των τινὲς μὲν ἀπαρτίζουσι τὰς λεγομένας
«chambrees», ἢ ἐπαιρικὸς κοιτώνας, ἄλλοι δὲ
ἔχουσιν ἕκαστος ἰδιαιτέρον θάλαμον καὶ ὑπὲρ-
τὴν δι' ἀτομικὴν αὐτῶν ὑπηρεσίαν. Συνδειπνοῦσι
πολλάκις ἀνά δέκα ἢ δώδεκα, ἔστιν ὅτε δὲ καὶ
μόνοι, ἐὰν ἤθελον τοιοῦτοτρόπως συμφωνῆσαι.
Δίδονται δὲ αὐτοῖς χειρόμακτρα, φιάλαι, ἀλα-
τοθήκη καὶ πάντα τὰ χρειώδη μικρὰ πράγματα,
ἅτινα τίθενται ἐπὶ καταλλήλως ηὔρεσις μὲνης
τραπέζης.

Ἐκ τῆς τελευταίας ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς
τῶν φρενοβλαβῶν ἐξάγεται, ὅτι ἡ ἑβδομαδιαία
δαπάνη δι' ἕκαστον τρόφιμον τοῦ Earlswood
τυγχάνει οὔσα πολὺ ὀλιγωτέρα ἢ ὅσον θὰ ἐφαν-
τάζοντο αὐτὴν οἱ παρατηροῦντες τὴν ἄνεσιν καὶ
πολυτέλειαν, αἵτινες ἐπικρατοῦσιν ἐν τῷ κατα-
στήματι. Ἡ ἔκθεσις αὕτη ἀναβιβάζει αὐτὴν εἰς
13 σελίνια καὶ 5 πένιας, ἐνῶ εἶναι 1 λίρα, 6 σε-
λίγια καὶ 2 δην. κατὰ κεφαλήν καὶ καθ' ἑβδο-
μάδα ἐν τῷ Νοσοκομείῳ τῆς Βηθλεὲμ, μία δὲ λί-
ρα, 19 σελ. καὶ 4 3/4 δην. ἐν τῷ βασιλικῷ ἁ-
σύλῳ τοῦ Μάρτζεστερ.

Μετὰ τὸ δείπνον οἱ τρόφιμοι ἐξῆλθον εἰς πε-
ρίπατον καὶ παρεδόθησαν εἰς διάφορα παίγνια
ἐν τῷ εὐρυγῶρῳ περιβόλῳ, οὗ ἐν μέσῳ ὑψοῦται
τὸ ἄσυλον τοῦτο, καὶ δι' οὗ ἐπικοινωνήθη τῇ
γενναϊότητι τῶν ἰδρυτῶν αὐτοῦ. Διατρέχει τις
ἕκτασιν 7 ἕως 8 μιλλίων ἐν μέσῳ τεχνητῶν ὀ-

δῶν καὶ περιπάτων, δημιουργηθέντων ὑπὸ τῶν
οἰκοτρόφων τοῦ καταστήματος, χωρὶς νὰ ἐξέλθῃ
τῶν ὀρίων αὐτοῦ.

Εἶτα ἐπισκέφθημεν τὰ ὑπνωτήρια, ἐν οἷς ἐπὶ
τοῦ προσκεφαλαίου ἐκάστης κλίνης τῶν μικρῶν
κορασιῶν ἔκειτο πλαγγὼν, ἥτις ἐφαίνετο περιμέ-
νουσα τὴν ὥραν τοῦ ὕπνου τῆς νεαρᾶς αὐτῆς δε-
σποίνης· τὸ νοσοκομεῖον, ἐν ᾧ δυστυχῆς νεανίς
ἀπέθνησκεν ἐξ ἐπιληψίας, ὑφ' ἧς προσεβλήθη τὴν
αὐτὴν πρῶτην, ἐνῶ ἐφαίνετο εὐτυχῆς καὶ εὖ ἔ-
χουσα, τὸν λαχανόκηπον καὶ τὸν τῶν ἀνθέων,
ἐνθα οἱ τρόφιμοι ἐργάζοντο, καὶ ὧν ἐν τῷ πρῶ-
τῳ δαυκίᾳ εἶχον φυτευθῆ ὑπὸ ἡλιθίου τινος το-
σοῦτον τεχνιέντως, ὥστε τὸ σύνολον αὐτῶν ἀ-
πετέλει τερπνὸν σχέδιον, καὶ τελευταῖον τὴν ἔ-
παυλιν, ἐν ᾗ ἄλλοι ἤμαλλον τὰς ἀγελάδας καὶ
παρεδίδοντο εἰς τὰς συνήθεις ἐνασχολήσεις τοῦ
ἀγροτικοῦ βίου.

Ἐν διαστήματι μιᾶς ἡμέρας δαπανωμένης ἐν
Earlswood ἀποκτᾷ τις πλῆθος γνώσεων, αἵτινες
διαφεύγουσιν ὅλας τὰς φιλοσοφικὰς μελέτας, ἐκ
δὲ τῶν παρατηρήσεων, ἃς ὁ ἐπισκεπτόμενος λαμ-
βάνει ἀφορμὴν νὰ ποιήσῃ, συνάγει πλεῖστα ὅσα
τεκμήρια τοῦ θαυμασίου συστήματος, ὅπερ διέ-
πει τὸ προκείμενον κατὰσθημα, καθὼς καὶ τῶν
ἀνεκτιμητῶν εὐεργετημάτων τῶν ὑπὸ τοῦ ἰδρυ-
τοῦ αὐτοῦ εἰς μίαν τῶν μᾶλλον θεληματικῶν
τάξεων τῆς κοινωνίας παρεχομένων. N. P*

Τὴν ἐπομένην βραχεῖαν ἀφήγησιν περὶ τῶν τελευταίων
στιγμῶν τοῦ Κοραῆ ἐρριζύμεθα ἐξ ἀξιολόγου βιογραφίας
τοῦ μεγάλου διδασκάλου τοῦ Γένους, ἣν προτάσσει τῆς ἄρτι
ἀρξαμένης ἐκδόσεως τῶν «Μετὰ θάνατον εὐρεθέντων συγ-
γραμμάτων» τοῦ ὁ σοφὸς αὐτῶν ἐκδότης κ. Α. Ζ. Μάμου-
κας.
Σ. τ. Δ.

ΑΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΙ ΛΕΞΕΙΣ ΤΟΥ ΚΟΡΑΗ

... Κλινοπετῆς ἐπὶ δεκαεννέα ἡμέρας ὑπέ-
φερον, ὡς φιλόσοφος καὶ ὡς χριστιανὸς, ἐν πλῆ-
ρει ἀταραξίᾳ καὶ ἡρεμίᾳ ψυχῆς τὰς ἀπὸ τῆς πτώ-
σεως ὀδύνας. Παραμυθίαν εὕρισκεν εἰς τὴν συνεχῆ
ἀπαγγελίαν τοῦ 136 ψαλμοῦ, ἐν ᾧ ἐκδηλοῦται
ἡ τε πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὴν πατρίδα ἀγάπη παν-
τὸς εὐσεβοῦς καὶ ἡ ἐγκάρδιος εὐχὴ ὑπὲρ τῆς ἀ-
ποκαταστάσεως ἀναξιοπαθοῦσας πατρίδος. Πα-
ρέδωκε δὲ εἰς τὸν Πλάστην τὸ πνεῦμα τῆ 25
Μαρτίου (6 Ἀπριλίου) 1833 Πατρίς τελευταίαν
λέξιν εἰπὼν, καὶ ἅμα εἰς τὴν παρὰ τῷ κλινιδίῳ
αὐτοῦ ἀφηρημένην εἰκόνα τοῦ Δημοσθένους ἐμ-
βλέψας.

Τὸ ἱστορικὸν περὶ τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἐν τῷ τελευ-
τῶν ἐκφωνηθείσης λέξεως Πατρίς κατέστησέ μοι
γνωστὸν ἐν Χίῳ κατὰ τὸ 1877 ὁ συμπατριώτης
καὶ φίλος μου Κωνσταντῖνος Ι. Πιτζιπίος. Οὗτος
διηγήθη μοι τάδε: «Ἦτο ἡ σειρά μου νὰ διανυ-
κτερεύσω. Εἰσῆλθον εἰς τὸν κοιτῶνα τοῦ ἀσθενοῦς
περὶ λύχνων ἀφάς. Ἠρώτησέ με ἂν εἰδῆπνησα.—
Ἐρχομαι, τῷ ἀπεκρίθην, ἀπὸ τοῦ δείπνου.—
Καλὰ, εἶπεν' ἂν τυχὸν πεινάσης, ἐκεῖ (δείξας τὸ

ερμάριον) ὑπάρχει πρόσφατον ρυζόγλακ' (τοῦτο, προσθέτει ὁ Πιτζιπίδος, ἦτο ἀρσστή τῷ Κοραῆ τροφή), ἀνοιξε καὶ φάγε ὅσον θέλεις. Παρῆλθον ἐν τῷ μεταξὺ ἱκαναὶ ὥραι καὶ ὁ ἀσθενῶν ἐφαίνετο ἡσυχος· ἐγὼ δὲ διὰ νὰ μὴ καταληθῶ ὑπὸ ὕπνου, ἔλαβα εἰς ἀνάγνωσιν βιβλίον ἐξ ἐκείνων, τὰ ὅποια εἶχεν εἰς καθημερινὴν χρῆσιν, καταφορτωμένον μὲ ἰδιοχείρους σημειώσεις. Αἴφνης τὸν ἤκουσα νὰ ἐκφωνήσῃ τὴν λέξιν *Πατρίς*. Ἐξ ὑπονοίας μὴ δὲν εἶχον ἀντιληφθῆ ἀκριβῶς, ἀπῆκα ἀμέσως τὸ βιβλίον· τὸν ἐπλησίασα ἠρέμα καὶ ἠρώτησα·—Θέλετέ τι; καὶ τί;—*Πατρίς*, καὶ πάλιν ἀνεφώνησε· καὶ ἄμα, εἰς τὴν ἐν τῷ αὐτῷ δωματίῳ ἀπρωρημένην εἰκόνα τοῦ Δημοσθένους ἐμβλέψας—*Νά! αὐτὸς ἦτο ἀνθρώπος*, εἶπε, καὶ ἐκοιμήθη ἐν εἰρήνῃ».

ΙΝΔΙΚΗ ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑ

Καθ' ἣν ἐποχὴν ὁ τελευταῖον ἐμφανισθεὶς κομήτης ἔλαμπεν ἐν ὄλῃ αὐτοῦ τῇ λάμπει, εἰς ἀνταποκριτῆς τῆς Ἀμερικανικῆς ἐφημερίδος «*Enterprise*» μετέβη εἰς συνάντησιν τοῦ ἀρχηγοῦ *Sam* ἐκ τῆς Ἰνδικῆς φυλῆς τῶν *Pintes*, ἵνα ζητήσῃ τὴν γνώμην αὐτοῦ περὶ τοῦ παραδόξου ἄστρου.

Ὁ ἀρχηγὸς ἀπήντησεν εὐλικρινῶς ὅτι αὐτὸς μὲν δὲν ἦτο ἐπιστήμων τῶν οὐρανίων πραγμάτων, ὑπεσχέθη ὅμως τῷ περιηγητῇ νὰ φέρῃ αὐτῷ προσεχῶς γέροντα ἐκ τῆς φυλῆς του ἀμειρόσαντα τὸν μακρὸν αὐτοῦ βίον εἰς τὴν μελέτην τῶν οὐρανίων φαινομένων, καὶ εἰσδύσαντα βαθῶς εἰς ἅπαντα τὰ μυστήρια τῆς φύσεως.

Μεθ' ἡμέρας τινὰς ὁ ἀρχηγὸς *Σάμ*, πιστὸς εἰς τὸν λόγον του παρουσιάσθη εἰς τὸν ἀνταποκριτῆν, συνοδευόμενος ὑφ' ἐνὸς γέροντος Ἰνδοῦ πλήρους ρυτίδων καὶ πολιοῦ, ὅστις, πληροφορηθεὶς περὶ τῆς ἐπιθυμίας τοῦ λευκοῦ, ἤρξατο καπνίζων σιωπηλῶς ἐν σιγάρων, ἀκολουθῶν δὲ νυδόκησε νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν περιέργειαν τοῦ ἀκρατοῦ του, ἀποκαλύπτων αὐτῷ, εἰς ἀγγλικὴν γλῶσσαν ὑποφερτῆν, τὸ ἀποτέλεσμα τῶν μακρῶν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς φύσεως μελετῶν.

Ὁ ἥλιος, εἶπε, κυβερνᾷ τὸν οὐρανόν. Εἶνε ὁ «*big*» αὐτοῦ, ὁ ἀρχηγός. Ἔχει σύζυγον τὴν σελήνην, καὶ τέκνα τοὺς ἀστέρας, ὁσάκις δὲ δυνηθῆ νὰ καταλάβῃ ἓνα τῶν ἀστέρων τούτων, τὸν τρώγει. Ὡς ἐκ τούτου οἱ ἀστέρες φοβοῦνται μεγάλως αὐτὸν, διὸ ἄμα τὸν ἴδωσιν ἐμφανιζόμενον τὴν πρῶταν εἰς τὸν δρίζοντα γίνονται εὐθὺς ἄφαντοι, καὶ δὲν ἐπανέρχονται εἰμὴ ἄμα ὁ φοβερὸς αὐτῶν πατὴρ ἐτοιμάζεται νὰ δύσῃ.

Ἐν τοῖς ἐγκάτοις τῆς γῆς εἰς ἄγνωστον βάθος ὑπάρχει μεγάλη ὀπῆ χρησιμεύουσα εἰς τὸν ἥλιον ὡς κλίνη, ἐν αὐτῇ δὲ εἰσδύει καὶ διέρχεται τὴν νύκτα. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ ἥλιος εἶνε παραπολὺ μέγας, ὥστε νὰ δύναται νὰ στραφῇ ἐν τῇ ὀπῇ ταύτῃ, ἀναγκάζεται, ἄμα τελειώσῃ τὸν ἔλα-

φρὸν ὕπνον του, νὰ ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ ἀντιθέτου μέρους, καὶ ἰδοὺ διατί φαίνεται τὸ πρῶτ' εἰς τὴν Ἀνατολήν. Πάραυτα δὲ ἀρχεται διατρέχων τὸ διάστημα τοῦ στερεώματος, ὅπως ἀποπειραθῆ νὰ συλλάβῃ ἀστέρα τινὰ καὶ γευματίσῃ δι' αὐτοῦ. Δὲν βλέπομεν εἰμὴ ἐν μόνον μέρος τοῦ ἡλίου. Τὸ ἀληθὲς αὐτοῦ σχῆμα εἶνε τὸ τοῦ ὄψεως, ἢ τῆς σούρας, ἀλλὰ δὲν δεικνύει ἡμῖν τὴν κεφαλὴν του καὶ δὲν ἀφίνει νὰ βλέπομεν εἰμὴ τὴν κοιλίαν του, ἥτις εἶνε κατάφορτος ἐκ τῶν ἀστέρων, οὓς κατεβρόχθισεν. Ἡ γυνὴ αὐτοῦ, ἡ σελήνη, κοιμάται ἐν τῇ αὐτῇ ὀπῃ, ἐν ἣ καὶ αὐτὸς, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ σύζυγός της τῇ ἐμπνέει πολὺν τρόμον φέγγει μικρὸν μετὰ τὴν ἀφίξιν του, πρὸ πάντων ἐὰν τύχῃ ὦν εἰς τὰς κακὰς ὥρας του.

Ἡ σελήνη ἔχει πολλὴν στοργὴν πρὸς τὰ τέκνα αὐτῆς, τοὺς ἀστέρας, καὶ δὲν αἰσθάνεται μεγαλειτέραν χαρὰν ἢ νὰ περιπατῇ μετ' αὐτῶν. Καὶ οἱ ἀστέρες ἀφ' ἐτέρου λαμβάνουσι θάρρος διὰ τῆς παρουσίας της καὶ προσμεριδιῶσιν αὐτῇ διαβαινούσῃ. Ἀλλ' ὅμως ἀδυνατεῖ νὰ ἐμποδίσῃ ὅπως εἰς ἀστὴρ μὴ καταβροχθισθῆ ἅπαξ τοῦ μηνὸς ὑπὸ τοῦ ἡλίου, διότι οὕτω διέταξεν ὁ Πά-α, τὸ μέγα πνεῦμα, ὅπερ ὑπάρχει ὑπεράνω πάντων τῶν ὄντων. Ὅταν ἐν τῶν τέκνων αὐτῆς φαγηθῆ, ἡ μήτηρ σελήνη υφίσταται μεγίστην θλίψιν καὶ πενθεῖ, χρωματίζουσα τὸ πρόσωπον αὐτῆς μέλαν. Ἀλλὰ βαθμηδὸν ἡ θλίψις κατευνάζεται, τὸ μέλαν χρῶμα ἐξαλείφεται ὀλίγον κατ' ὀλίγον, καὶ τέλος ἡ μήτηρ σελήνη ἐμφανίζεται ἀκτινοβόλος καὶ ἕνευ καλύμματος. Δυστυχῶς τοῦτο δὲν διαρκεῖ πολὺν χρόνον, καθότι ὁ ἥλιος τρώγει μετ' ὀλίγον ἕτερον ἀστέρα, ἢ δὲ σελήνη ἐπαλαμβάνει τὸ πένθιμον αὐτῆς χρῶμα».

Τοὺς συντετοὺς τούτους λόγους ἀπαγγείλας ὁ σοφὸς Ἰνδός, ἤρχισε καπνίζων αὖθις τὸ σιγάρων του· παρατηρήσαντος δὲ αὐτῷ τοῦ ἀνταποκριτοῦ, ὅτι οὐδὲν εἶπε περὶ κομήτου, ἐξηκολούθησε λέγων:

«Συμβαίνει πολλάκις ἵνα ὁ ἥλιος μὴ δράξῃ ἀστέρα τινὰ ὀλοσχερῶς. Οἱ ὀδόντες αὐτοῦ δὲν συλλαμβάνουσιν εἰμὴ ἄκρον τι τοῦ σώματος τοῦ παιδίου καὶ σχίζουσιν αὐτό. Τὸ ἀκρωτηριασθὲν ἄστρον καθίσταται παράφορον ἐκ τοῦ πόνου καὶ ἀρχίζει νὰ τρέχῃ ἐν ὄλῃ αὐτοῦ τῇ ταχύτητι, ἀφίνον ὀπισθὲν του αἰμοσταγῆ ἴχνη. Εἶνε τὸ αἷμα, ὅπερ ῥέει ἐκ τῆς πληγῆς του. Ὁ τρόμος αὐτοῦ εἶνε τοιοῦτος, ὥστε κρατεῖ τὴν κεφαλὴν σταθερῶς ἐστραμμένην πρὸς τὸν ἥλιον, ὅπως ἐπιβλέπῃ κάλλιον τὰς κινήσεις του».

Οὕτω ἐπερατώθη τὸ ἀστρονομικὸν μάθημα τοῦ χαλιόχρου φιλοσόφου. Ὁ ἀνταποκριτῆς ἐξέφρασεν αὐτῷ γενναίως τὴν εὐγνωμοσύνην του διὰ τῆς προσφορᾶς ἡμισίας δωδεκάδος γαλιετῶν (*craekers*) καὶ ἐνὸς τεμαχίου καπνιστοῦ *lard* δίου.